ՊԵՇԻՆՃԻ – ՍԵՆԵ ՆՈՒՍԷՐՕ – 214 ՃՈՒՄԱԼ – ԷՐԹԵՍԻ 26 – ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ – 1857

ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ

ՀԱՅԱՏԻՑ

Իշխու Մէճմուայը Հայաստան, հեր հաֆթա ճու�մաա Էրզրէսի կիւնէրի տաղբիրաճագ ապր։

Սենէսի բէշին օլարագ, Գայիմէ	150	ղուրուշ։
Ամիսը պուլուղ քէսիլիք	80	»
Իւշ պուլուղ քէսիլիք	40	»
Վէ պիր Նուսխասը	5 ½	
Տաշրասը իշխուն պէհէր Նուսխասունա	20	փարա

բօսթա մասրաֆը ռամի օլունուր։

Իլանտրին պէհէր սրրասը պիր տէֆթարդ 80 փար
Էքի տէֆթա իշխուն պէհէր տէֆթասունա . . 60 »
Իւշ տէֆթա իշխուն պէհէր տէֆթասունա . . 40 »
Իւշ տէֆթասան զիատէ օլան, վէ ղայէթի ուզուն իլա-նաթի իշխուն այրընճա բարարրդ օլունուր։
Տաշրասան կէլէն մէքթուպ վէ իլանտրին բօսթա մէսարիֆէրի, կէ ծնաէրէնկէրին իւպէրինէ օլաուզա ուզ մահալաէ պէյան օլունուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԷԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎԱՏԸ ԵՆԵՓԻԱՅԸ ՍԱՅՅԻԲԷՅԷ ՄԻՒՐԹԱԼԻԴ ՎԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 26 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

Ո–ԼԱՀ ՎԷ Պ–ՂԱՆ։

Ռիհանդն քեաֆֆէի մէսալիի բօլիթիգէսի իւզէրինէ ումումէն, վէ մէմլէքէթէն բօլիթիգասը իւզէրինէ մախսուսէն Իւրոբանդն հեր թէրաֆընա թապ իւ նէշր օլունան զաղէթալէր գլրսաթ օլունաուգա, սահիհ պիր շէյ ազնաշրլամասրգան մատա, ինան ապլ իւ իլանը իլէ աղ ջոգ քէշֆ իսէպիլէսի մատէլէրի տախի շաշրասպիլիր։

Մէսէլա պու Ուլահ Պուղման մէսէլէսի, քեաֆֆէի կրսապը բօլիթիգանդն չէշմը տրգգաթընը տավէթ իթմիշ օլսուզ հալտէ տախի, բօլիթիգա զաղէթասը իւնվանը օլան էվրագը միւթէպէրէսէ պու մատէ հագգընա օ գատար պիրի պիրինէ մուզայիր էյլէր վար սրը քի, հանկրսը եալան հանկրսը կէրշէք քեշֆ եա ֆէհմ իսէպիլէք, սաէթա պիր ագլան իշի սէյիլ տիր։ Պու պապատ Ալէմանեա վէ Ֆրանսա զաղէթալէրի պիրի պիրինէ գարշը կէշմիշ էքի օրտու միսալի, էյֆաղ սիլանը իլէ պիրի պիրի իլէ շեատէթլիս սէյիս-շէքէտ տիրլեր։ Ալէմանեա զաղէթալէրը Ուլահ Պուղման տիվանղարընտա վէրիլէն վէ կէշէն Մէճմուատ զիքր օրուն գարարլարը, ֆասխա, վէ եօլ սուզ սայրպ ապէսիսէթ մագամնտա թուրթարար, պունուն մուզայիրի Ֆրանսըզ զաղէթալէրի պու գարարը Ուլահ վէ Պուզման միլէթինին հուգուգունան պիլիպ հիմայէթ իթմէյէ գարարլարը։ Էքի միլէթին քեաֆֆէի զաղէթալէրի պիրի պիրինէ մուզայիր պու իքի էֆքէարատէ օլուուգլարընտան, սէվիէթլէրինին էֆքէարը տախի պու մէրքէզէ սէք օլսուզունա շիւպհէ եօգ սուր, վէ վագտա Իսրիա ահանամէսի մուճիպինճէ, մէմլէքէթէն հագգընա վէրիլէճէք սօն գարար, սահա Ամէրիքա իլէ սուէդ մուահիսէսը Իւրոբանդն իթթիֆագը իլէ հասրլ օլաճագ իսէ սէ, շիմալիքի պէյան օլունան բէյ վէ բօլիթիգասա կէօրիւնէն սատէմ իթթիֆագ Իսրիա միւքեալէմէ մէճլիսինէ նասլ իթթիֆագա թէպտիլ օլաճագ, պունու քէշֆ իթմէք տախի պ օլայ սէյիլ տիր։

Իւրոբա բօլիթիգասը սիւրէթը հալէ նազարէն պէշյէ իքի շամթալ օլսուզ հալտէ, եօխէսէ Ուլահ վէ Պուզման ահալիսի, եախսա պու ահալինին վէքիլէրի պարշգա պիր եաբրագ աշքով, քէնարէրինէ եալընրդ նիզամատը տախիլէսէլէրինին իսլահատը չարէսինէ պագ մագլուբա բուխրատ վէ սէլահիյէթ վէրիլմիշքէն, քէնարէրի պու տայրէյի կէնիշլէթիպ, պիր հիւքիմէթը միւսթագիլ իլէ հէրէթինէ կիրմէք իստայաթընա գարշը ըշմըշար տրը։ Վէ էվագտա պիր տէվլէթէ թապի եախսա պաղը շարթլար իլէ թապի օլան պիր ահալի, պաշը պաշընա իսսրէ, պէր էճնէպի ԲՐԷՆՆՈ, իսի ՄԷՆԼԷՏԷՐԻՆ պէրլէճ ՄԷՆ, պէր հի-սի-ՄԷՐԸ ՄԷՐՐՈ-ՐԻԷ, ԿԻ-ՄՐ-սի-ս վէ ՐԻՃԱՐԷՐ ահանամէրլէրի Ռանդէմ, սէլէսէլէրէնէ ԱՆՈ սէլէսէսէ ՍՅՐԵԼԵՂ պաշը պաշընա պէր սէլէսէ օլմասը կիպի չէյլէր մաժլուսպ իթմէյի հալտէ, թապի օլսուզ հիքիմէթլէ արթրգ նէ մինասիպէթի գալասպիլեր, պիզիմ քէշֆ իսէպիլէճէյիմիզ չէյ սէյիլ տիր։ Իշյլէ իքէն կէրէք Ուլահ վէ կէրէք Պուզման ահալիսի պուհու ումումէն մաթլուսպ իսիւպ, պունդարա տէսթէրէս օլմագ իւզրէ հեր նէվի սայ իւ իգտամը տախի տիրիղ իթմէմէքսէք տիր լէր։ Շու գատար քի, իքի տիվանատա տախի հէնիւզ պու մատէլէր մազպաթայա բապթ վէ ումումէն իմզա գըլնմայըպ, եալընըզ էսասը միւզաքէրէ սէյի գապուլ օլունմուշ օլսուզունան, պունդարըն իւզէրինէ պիրէր պիրէր միւզաքէրէ աշքարդատա, իսպէթիտաքի իթթիֆագ վէ էքսէրիէթը արա պուլունմայաճագ տրը սէյի թահմին իսէնէլէրատէ վար։ Իմտի տիվանղարընն շիմտիքի հալատէ եաբաճագլարը իշ, ալէլ ումումի ֆագաթ լիսանէն գապուլ իթմէքլէրի պու մատէլէրի, պատէլ միւզաքէրէ պիր մազպաթայա բապթ վէ իմզա իսիւպ, պիրէր սիրէթինի կէրէք սէվլէթը Ալմէնիյէ, վէ կէրէք աուէլը մուահիսի Իւրոբա գօմիսէրլիրինէ իթթա իթմէք օլաճագ տրը։ Գօմիսէրլէր պու մազպաթալարը ապրդատան սօզրա հալը քէյֆիյէթի սէվլէթլէրի թէրաֆընա թապրիր իսիւպ, պու թապրիրլեր իւզէրինէ Իսրիա միւքեալէմէ մէճլիսի ճէվպ օլունարագ պատէլ միւզաքէրէ սօն գարար վէրիլէճէք տիր։

Պու հալէ նազարէն, կէրէք մէզքիւր միւքեալէմէ մէճլիսինին ճէվպի վէ կէրէք մէմլէքէթէն հագգընա վէրիլէճէք սօն գարար, սահա խայլը վագըթթա միւհիմ տրը զանն իսէրիպ։

Ֆէյֆիյէթ պու բատէսէ իքէն, սէվլէթը Ալիյէ տախի վաճիպէյի զիմմէթի օլսուզ վէճինիյէ, նէզարը սուէլը էճնէպիյէսէ մուգիմ օլան քեաֆֆէի սիս ֆէրասընա պիրէր միւզէքքէրէր ըսմիյէ կէօնէրիպ, մէմլէքէթէնին միւքիսէթի հագգընա սուլթանէթի միւհիմմիյէթի Օսմանիյէսի քիմալը սէպաթ վէ մէթանէթէ մուհաֆագա իթմէք նիյէթինէ օլսուզունու պէյան իթմիշ տիր, վէ պու միւզէքքէրէ հոյանմերէրին 14 իւնճիւ թարիխի իլէ պաղը Ալմէն սատրը օլմուշ սուր։

Խարիճյէ նազարը Ալալ բաշա հազրէթլէրինին իմզասը իլէ պունուն ագաէմ եանի աղսմոսան 31 ի թարիխի իլէ պիր գըթա էմրնամէ, Պուզ-տան դայմագամը բրէնս Գօնտքի Վօկօրիսէսէ, վէ պիր գըթա միւդիք-քէրէյը ըսմիյէ տախի քեաֆֆէի սիւֆէրայա կէօնէրիլմիշ օլսուզունան, պու իքի վարագատա տէվլէթը ալիյէնին հէմ հուգուգու միլքիյէթինի մուհաֆազա վէ հէմ Իսրիս ահանամէսի մուճիպինճէ միւթահիտ օլսուզու վէ քէնարխինէ իսապէթ իսէճէք չէրայիթի թէքմիլէն իճրա իսէճէք օլսուզ սէրահէթէն վէ գաթիյէն պէյան օլունմուշտուր։

Մէմլէքէթէն հագգընա պաշգա տրգգաթա շայեան պիր քէյֆիյէթ տախի շու տուր։ Պաղը զաղէթալար իտտաա իսէրլեր քի, իմբէրատոր Նաբօլէոն Օզպօրնա կիսիպ Ինկիլիզ գրալիչասը իլէ կէօրիշմիշքատէ, Ուլահ Պուզման հագգընա գուզլանաճաղը բօլիթիգայը գրալիչայը միւշարէյհայէ պէյան իսիւպ պու տայրէտէն տրշարը ջգմամաղա սէօզ վէրմիշ տիր։ Վէ Նիհայէթ պիրլիք մատէսինէ զիյատէ իտտաա իթմէյէճէյինէ տախի վատ իթմիշ տիր տէյէնլերատէ վար, լաքին Ֆրանսա բօլիթիգասընին ահվալը սայիրէսինատէն պունուն մուզայիրի թէպէյիւն իթմէքատէ տիր։ Պաղըլարընն գավլինճէ տախի իմբէրատոր Նաբօլէոն գրալիչա հազրէթլէրինէ հիչ պիր շէյ սէօզ վէրմէյիպ, հաթտա Շիւթիւթկարտտա Բուսիա իմբէրատորու իլէ կէօրիւշիւքատէ, մէմլէքէթէն հագգընա թասավվուր իթմէյի բօլիթիգայը պու հիւքմատա պէյան իսէրէք բէյ վէ բիզասընը թահսիլ իթմիշ տիր։ Վէ վագտա Նաբօլէոն Ալէքսանդրօ իլէ կէօրիւշիւքատէն սօզրա, պէրապէր Շիւթիւթկարտա կէօրիւրիւպ, Ալէքսանդրօյա իսրաղ իթմէյի վէ հալտատատ զատէսի օլան Իրէնս Միւրատը Ուլահ Պուզման բրէնս նասպ օլունճաղը հալատիսի նէշր օլունմայա պաշլամըշ տրը։

Վագտա Մօնիթէօր նամ բէսմի զաղէթա պու տէֆա պու հալատիսի ճէրհ իթմիշ տիր, լաքին էջնէ պիր էյֆաղ իլէ քի, պու Իրէնս Ուլահ Պուզման հիւքիմէթի տայրէսինէն պիւթիւն պիւթիւնէ տրշարըտա գալմամըշ տրը, Մօնիթէօր զաղէթասը-նըն լիսանը շու մատլաբ տիր։

„Պու էսնատէ Ֆրանսա տէվլէթի, Իրէնս Միւրատը մէմլէքէթ-„էթինէ Իրէնս նասպ իթմէք էֆքէատ-„ըընտա պուլունտուր կիպի հալատ-„տիսլէր զուհուրա կէլմիշ իսէ տէ, „Ֆրանսա հիւքիմէթի պէյլէ պիր „հարէքէթատէ պու լունմայրպ, իրա „Իրէնս ինթիխապը քէյֆիյէթինի „մէմլէքէթէնին բէյ վէ բիզասընա ի-„հալէ իթմիշ տիր։

Պաշգա զաղէթալէր տախի Իրէնս Միւրատըն նամզէտլիսինի պօշա չրգա-բրը, Բօնթ Մօրնիյի իլէրի սիւրէր-լէր, Բօնթ Մօրնի էսթէսէն պէրիւ իմբէրատոր Նաբօլէոնուն մուհիպի վէ մահրէմի էտրաբը օլաբ մուախխարէն Իսթէթրօպուլուսա էլչիլիք իթմէյի էնատատ իմբէրատոր Ալէքսանդրօ ծանուն տախի նազարընը ճէլբ իթմիշ, վէ Բուսիանընն էն միւթէպէր Իրէնսէսլէրին զիրիսի իլէ էվլէնէրէք Բուսիա ասրզատէկեանը իլէ մինասիպէթը քեամիլ քէսբ իթմիշ օլմա-զիլէ, կէօյա իքի իմբէրատոր տախի Բօնթ Մօրնինին Ուլահ Պուզման Իրէնսի օլմասը հագգընա իթթիֆագ իթմիշլէր տիր։

Պիզճէ պու մագուլ հալատիսլէրին հիչ պիրինէ իթիմատ ճայիզ օլմասըզընը պէյան իսիւպ, ֆագաթ զաղէթալէրատէ սէօյլէնմիշ տիր տէյի պիր քէրէ սատէճէ զիքր իթմէք ֆարզ օլմուշ տուր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԵՃՆԷՊԻՅԷ

ԻՆԳԻԼԹԷՐՐԱ։ Գրալիչա հազրէթլէրի քէօյտէն ատէնիւպ, չէհրէ կիրմէյէրէք Վինասօր սէրայընա ազիմէթ իթմիշ տիր։

— Պունատան ագաէմ սէվասթոփոլ վէ Գրանչթատա մուհարէպէլէրի իշինէ Ինկիլթէրրատա ալթը տիւզ վէ վաքօր մաքինալը թօփ տիւպալարընն պու տէֆա Զին թէրաֆընա կէօնէրիլմէսինէ էմր վէրիլմիշ տիր։

— Տէնիզատէ կէզէն կէմիլէր վէ վաքօրլար չօգ տէֆա պիրի պիրլէրինին իշարէթինի ազնամամասընատան տախի բէք չօգ գազանլար զուհուր իսէ կէլէճէյինէ, պու տէֆա Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ տէվլէթլէրի պիլ իթթիֆագ կէրէք կէճէ վէ կէրէք կիւնտիւզ իշինէ, նէվվարզ վէ ումումի պիր իշարէթ թէրթիպ իսէրէք, իճրայը իգթիզասընը աֆէր պահրլէսէ տէվլէթլէրինէ տախի թէքլիֆ իսէճէք միշ։

ՖՐԱՆՍԱ։ Իմբէրատոր հազրէթլէրի իմբէրատորիչա իլէ պէրապէր Բօնթիլէն սէրայընա ազիմէթ իսիւպ նայեմբերին սօնլարընա գատար օրատա իգամէթ իսէրէք, պատէ հուԲրիսէ ավէթ իսէճէքմիշ։

— Իրէնս Նաբօլէոն հազրէթլէրինէն նէ սէպէպ մէպնի Սրսրրա կիլիսայի հէնիւզ բէսմի սիւրէթմէսի մ օրամամրշ իսէ տէ, Սիվիլիշ գանալը իշինէ Սրսրը վախտի իլէ պիր միւքեալէմէ իթմէք իշինէ օրատա զանալ ումումի քէշֆ օրունմագատա տրը։

— Պաղը իթիմատէ շայեան զաղէթալէրին իֆատէսինէ նազարէն, պու տէֆա իմբէրատոր Նաբօլէոն հազրէթլէրի, Ինկիլիզ հիքիմէթինէ Հինտիստան իշինէ Ֆրանսա մէմլէքինատէն ասքէր կէճիրմէսինէ միւսաատէ իսէճէք օլատուզունու սիւրէթը ըսմիյէտէ պէյան իթմիշ իսէ տէ

ՀԱՅՐԵՆԻՔ ԱԶԳԱՅԻՆ ԹԵՐԹԱՆՈՑ

Հրատարակվում է ամեն հինգշաբթի։

Գրաբար Հայերենի Ուսումնասիրութիւն։

Ամենայն զոր ասիցեն ի քեզ զանազան ազգք, զի ի Հայոց ոչ գոյ գրագիտութիւն, զի ոչ գոյ ինչ ի գրոց նոցա, զի ոչ գոյ ինչ ի գրոց նոցա։

Ի Ներսեսեանցն։

ԱՌԱՋԻՆ ԹԵՐԹ։

Հրատարակեալ Ներսիսեանցն Ի Վենետիկ (Տեսն Հայրապետական Գրագրութեան Ի Հայս, Ի Ամստերդամ 1631 թվականին։ Ի Մատենադարանի Ս. Ղազարու Ի Վենետիկ)։ Ի Ամենայն ոչ գոյ ինչ ի գրոց նոցա։ Ի Ներսեսեանցն։

Ամենայն զոր ասիցեն ի քեզ զանազան ազգք, զի ի Հայոց ոչ գոյ գրագիտութիւն, զի

— Ինչպես ասացի, 20 տարի առաջ մեր գյուղում ոչ մի հարուստ չկար։ Բոլորս հավասար էինք։ Ամենաքիչ հողը ունեցողներն էլ գոնե մի ձի, մի կով, մի գոմեշ, մի էշ, մի ոչխար, մի խոզ, մի հավ, մի աղավնի, մի ... ունեին։ Ամենաքիչ հողը ունեցողներն էլ գոնե

ԳԱԼՈՒՍՏ ԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԳԻՆԸ ԵՎ ԱՅԼ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅՐԱՊԱՏԿԱՆ ԹԵՐԹԱՆ

ԳԱԼՈՒՍՏ

Ամենայն հարգելի Հայրենակիցներ։

Ինչպես հրատարակված է մեր նախորդ թերթերում, մենք ամենայն ջանքերով աշխատում ենք մեր հարգելի հայրենակիցներին հայերեն գրքերով ապահովել։ Մեր նպատակն է՝ ինչքան հնարավոր է, ամենայն գրքերի հետ ունենանք մեր հարգելի հայրենակիցներին։ Ինչպես գիտեք, մենք ունենք Գալուստ Առուսի գրքերի մի մեծ քանակություն։ Գալուստ Առուսը մեր հայրենակիցներից մեկն է, որ Ամերիկայում ապրելով, ինչպես մեր հայրենակիցներին, ինչպես նաև ամբողջ աշխարհին, ինչպես նաև ամբողջ աշխարհին, ինչպես նաև ամբողջ աշխարհին, ինչպես նաև ամբողջ աշխարհին։ Գալուստ Առուսը մեր հայրենակիցներին